

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa 28 października 2016 r.

DPPI-WPPIP.400.12.2016.JS

Pan
Ryszard Proksa
Przewodniczący
Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania
NSZZ „Solidarność”

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na pismo z dnia 20 października br. Nr KSOiW/169/2016, w którym zgłoszone zostały uwagi do projektów: *ustawy – Prawo oświatowe* oraz *ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe*, uprzejmie dziękuję za wnikliwą analizę ww. projektów i nadesłane uwagi.

Uwaga do art. 121 projektu *ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe*, zgodnie z którą przepis ten nie zawiera zabezpieczeń ostonowych dla nauczycieli zwalnianych w roku szkolnym 2017/2018, została uwzględniona. Przepis ten zostanie rozszerzony także na nauczycieli, których dalsze zatrudnienie w gimnazjum w roku szkolnym 2017/2018 nie będzie możliwe. Działania ostonowe przewidziane w projekcie ustawy obejmą zatem również tę grupę nauczycieli.

Uwaga do art. 121 projektu *ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe*, dotycząca braku uregulowania, kto, kiedy oraz do jakiego wymiaru składa nauczycielowi propozycję ograniczenia zatrudnienia, została uwzględniona. W przepisie tym zostanie określony tryb składania nauczycielowi propozycji ograniczenia wymiaru zatrudnienia. Ponadto przepis ten zostanie doprecyzowany tak, aby nie budziło wątpliwości, iż ograniczenie zatrudnienia nauczyciela może nastąpić do ½ obowiązkowego wymiaru zajęć lub niższego.

Uwaga do art. 122 projektu *ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe*, dotycząca braku zabezpieczeń ostonowych dla nauczycieli z wygaszanych samodzielnych gimnazjów, którzy stracą pracę z końcem roku szkolnego 2018/2019, została uwzględniona. W projekcie ustawy zostanie rozciągnięte również na tę grupę nauczycieli rozwiązanie ostonowe polegające na przyznaniu pierwszeństwa w zatrudnieniu. W okresie do dnia 31 sierpnia 2020 r., nauczycielom, z którymi zostanie rozwiązany stosunek pracy w trybie art. 122 ust. 2, będzie przysługiwało pierwszeństwo w zatrudnieniu na wolnych stanowiskach pracy dla nauczycieli w szkołach prowadzonych przez jednostki

samorządu terytorialnego, począwszy od dnia wypowiedzenia im stosunku pracy.

Odnosząc się do pozostałych uwag dotyczących niedostatecznych zabezpieczeń osłonowych dla nauczycieli zwalnianych z wygaszanych gimnazjów, kosztów kompensacyjnych związanych ze zwolnieniami oraz propozycji wprowadzenia programu rezygnacji nauczycieli z zawodu za odpowiednią rekompensatą finansową, wydłużenia stanu nieczynnego dla nauczycieli do 12 miesięcy, przywrócenia możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę dla wszystkich nauczycieli i rozszerzenia podmiotowego na okres wprowadzenia reformy uprawnień do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, uprzejmie wyjaśniam, że w projekcie *ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe* zawarte zostały regulacje zapewniające płynne przechodzenie nauczycieli ze szkół starego systemu do szkół nowego systemu bez konieczności rozwiązywania i ponownego zawierania umów o pracę, jak również rozwiązania mające na celu ochronę miejsc pracy nauczycieli.

Nauczyciele szkół starego systemu, z mocy prawa, staną się nauczycielami szkół nowego systemu (np. sześcioletniej szkoły podstawowej staną się nauczycielami ośmioletniej szkoły podstawowej, trzyletniego liceum ogólnokształcącego staną się nauczycielami czteroletniego liceum ogólnokształcącego, czteroletniego technikum staną się nauczycielami pięcioletniego technikum). W przypadku gimnazjów projekt ustawy przewiduje stopniowe i ewolucyjne wygaszanie tych szkół. Na rok szkolny 2017/2018 nie przeprowadza się postępowania rekrutacyjnego do klasy I gimnazjum. Z dniem 1 września 2017 r. likwiduje się klasę I, a w latach następnych kolejne klasy dotychczasowego gimnazjum. Wygaszanie gimnazjum może być realizowane w różnych wariantach, w szczególności poprzez:

- przekształcenie dotychczasowego gimnazjum w ośmioletnią szkołę podstawową lub
- włączenie gimnazjum do ośmioletniej szkoły podstawowej,
- przekształcenie gimnazjum w liceum ogólnokształcące albo technikum,
- włączenie gimnazjum do liceum ogólnokształcącego albo technikum,
- przekształcenie dotychczasowego gimnazjum w branżową szkołę I stopnia lub włączenie gimnazjum do branżowej szkoły I stopnia.

Decyzja co do formy i czasu przekształcenia gimnazjum albo jego włączenia do innej szkoły należy do kompetencji odpowiednio organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego prowadzącego gimnazjum, osoby prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osoby fizycznej prowadzącej dotychczasowe publiczne lub niepubliczne gimnazjum.

W przypadku przekształcenia lub włączenia gimnazjum do jednej z ww. szkół, nauczyciele dotychczasowego gimnazjum staną się z mocy prawa odpowiednio nauczycielami ośmioletniej szkoły podstawowej, liceum ogólnokształcącego, technikum albo branżowej szkoły I stopnia. Rozwiązanie to dotyczy wszystkich

nauczycieli, niezależnie od wymiaru zatrudnienia czy też podstawy nawiązania stosunku pracy.

Ponadto, w celu umożliwienia sprawnego rozlokowania kadry pedagogicznej w okresie wdrażania nowej struktury szkół, zaproponowane zostały rozwiązania uelastyczniające realizację polityki kadrowej. Rozszerza się zakres stosowania art. 18 ustawy – Karta Nauczyciela, w którym uregulowane są kwestie przenoszenia do innej szkoły lub na inne stanowisko nauczycieli zatrudnionych na podstawie mianowania – na nauczycieli zatrudnionych na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony (bez względu na wymiar zatrudnienia). W okresie przejściowym proponuje się modyfikację dotychczasowych zasad uzupełniania etatu oraz zmniejszania obowiązkowego wymiaru zajęć, tak aby umożliwić nauczycielom zatrudnionym w wymiarze mniejszym niż ½ tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć uzupełnianie etatu w innej szkole. Ponadto umożliwia to kontynuację zatrudnienia w drodze mianowania nauczycielom zatrudnionym w wymiarze niższym niż ½ obowiązkowego wymiaru zajęć.

W projekcie ustawy zaproponowano przepisy regulujące w sposób szczególny przydzielanie w roku szkolnym 2019/2020 godzin ponadwymiarowych w szkołach ponadpodstawowych, jak również przewidziano w okresie przejściowym wymóg uzyskania przez nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć zgody na dodatkowe zatrudnienie. Ponadto zagwarantowano, aby w okresie od dnia 1 września 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r. liczba uczniów w danej jednostce samorządu terytorialnego, przypadających na jeden etat nauczyciela pedagoga, psychologa, logopedy, zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i ich zespołach, prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego, nie była wyższa od liczby uczniów przypadająca na etaty tych nauczycieli, w roku szkolnym 2016/2017.

Jednocześnie dla nauczycieli, których dalsze zatrudnienie w szkole nie będzie możliwe ze względu na zmiany organizacyjne powodujące wygaszenie kształcenia w gimnazjum, przewidziane zostały szczególne zasady przenoszenia w stan nieczynny oraz pierwszeństwo w zatrudnieniu na wolnych stanowiskach pracy dla nauczycieli w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Niezależnie od powyższego, należy zauważyć, iż według szacunków w latach 2017-2019 będzie ok. 5,5 tys. oddziałów klas VII i VIII więcej niż byłoby oddziałów klas I i II gimnazjum, co również przekłada się na miejsca pracy dla nauczycieli.

Odpowiadając na uwagę, zgodnie z którą część nauczycieli dotychczasowego gimnazjum, gdzie wystarczające jest wykształcenie licencjackie, nie będzie miała kwalifikacji do nauczania w liceum ogólnokształcącym, gdzie wymaga się wykształcenia magisterskiego, uprzejmie wyjaśniam, że nauczyciele zatrudnieni w gimnazjach posiadają kwalifikacje do nauczania również w szkołach podstawowych i większość z nich ma kwalifikacje do nauczania w liceach –

są to osoby legitymujące się wykształceniem magisterskim (ponad 97% nauczycieli gimnazjów).

Odnosząc się do postulatów dotyczących:

- wprowadzenia przejrzystych zasad finansowania szkół i placówek oświatowych wszystkich typów,
  - wprowadzenia standardu maksymalnej liczby uczniów w klasie z jednoczesnym określeniem podziałów na grupy,
  - zwiększenia kompetencji kuratorów oświaty m.in. poprzez zmiany zapisów art. 63 ust. 14 projektu *ustawy - Prawo oświatowe* w zakresie składu komisji konkursowej,
  - doprecyzowanie art. 42 ust. 2 pkt 2 Karty Nauczyciela,
  - ujednoczenia pensum godzin dla nauczycieli specjalistów (m.in. psychologów, pedagogów, logopedów, doradców zawodowych, metodyków, nauczycieli wspomagających) oraz umieszczenie ich w tabeli w art. 42 ust. 3 ustawy KN,
  - finansowania zajęć pozalekcyjnych w szkołach i placówkach oświatowych,
- uprzejmie informuję, że powyższe zagadnienia będą m.in. przedmiotem prac Zespołu do spraw statusu zawodowego pracowników oświaty, który zostanie powołany przez Ministra Edukacji Narodowej. Dopiero zakończenie prac Zespołu pozwoli na ostateczne zaprojektowanie kierunków zmian przepisów prawa w zakresie statusu zawodowego nauczycieli oraz finansowania oświaty.

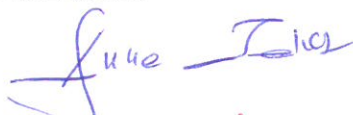
Odnosząc się do kwestii podwyżki dla nauczycieli informuję, że w ustawie budżetowej na 2017 r. został zaplanowany wzrost kwoty bazowej dla nauczycieli, który jest pierwszą od 2012 r. waloryzacją płac. W subwencji oświatowej ujęte zostały środki przeznaczone na wzrost kwoty bazowej o 1,3% i zgłoszone do ustawy budżetowej na 2017 r.

Bardziej satysfakcjonująca podwyżka będzie możliwa po dokonaniu planowanej na najbliższy czas weryfikacji zasad finansowania oświaty i wypracowaniu efektywnego systemu wynagradzania nauczycieli w ramach Zespołu do spraw statusu zawodowego pracowników oświaty.

Uwaga dotycząca zwiększenia kompetencji kuratorów oświaty m.in. poprzez obligatoryjne uzyskanie pozytywnej opinii kuratora oświaty (wszystkich) arkuszy organizacyjnych szkół i placówek oświatowych w danej jednostce samorządu terytorialnego po zaopiniowaniu ich przez reprezentatywne związki zawodowe została uwzględniona.

Uprzejmie proszę o przyjęcie powyższych wyjaśnień.

Z poważaniem

Anna Zalewska